

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/29/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216209697
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:2216209697.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, proti žalovanej: K. Č., C.. X.XX.XXXX, S. O. Č.. XX, XXX XX O., o zaplatenie 908,16 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k.: 3Csp/73/2016-56 zo dňa 25.10.2017 v spojení s opravným uznesením, č. k.: 3Csp/73/2016-73 zo dňa 14.02.2018, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Vranov nad Topľou žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 908,16 eur spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 908,16 eur od 25.10.2007 do zaplatenia a náhrady trov konania.

3. Podanie žaloby odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 22.08.2007 žalobca, ako veriteľ, poskytol žalovanému, ako dlžníkovi úver vo výške 464,71 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 443,45 eur, spolu vo výške 908,16 eur za podmienok dohodnutých v Zmluve o úvere, a to v 12- tich mesačných splátkach po 75,68 eur, počnúc dňom 20.09.2007. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktorú sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere, sa žalobca a žalovaný dohodli, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku predstavujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívnou s tým spojenou. Žalobca zaslal žalovanému viacpočetné upozornenia na omeškanie so zaplatením splátok. Na uvedené upozornenia žalovaný nereagoval. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušil dojednania predmetnej zmluvy o úvere a stratil výhodu splátok a dňa 25.10.2007 sa stal dlh splatným. Žalobca podal dňa 31.01.2008 trestné oznámenie na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru A. C. D. vo veci podozrenia zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, nakoľko mal žalobca podozrenie, že žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere v úmysle úver vôbec nesplácať. Uvedenému podozreniu nasvedčovala aj skutočnosť, že odo dňa uzatvorenia zmluvy o úvere ku dňu podania trestného oznámenia žalovaný nepoukázal v prospech predmetnej zmluvy o úvere žiadnu splátku, a to aj napriek skutočnosti, že mal finančné prostriedky, čo vyplýva z údajov uvedených v žiadosti o úver v časti „mesačné príjmy a výdavky“. Žalobca má teda za to, že žalovaný už v čase uzatvárania zmluvy o úvere

vedel, že nebude úver splácať, čím uviedol žalobcu do omylu a spôsobil mu tým škodu. Okresný súd Q. O., rozsudkom, č. k. XT/XXX/XXXX- XX zo dňa 22.10.2008 uznal žalovanú vinnú zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal žalobcu ako poškodeného so svojím nárokom na náhradu spôsobenej škody na občianske súdne konanie. Rozsudok Okresného súdu Q. O., č. k. XT/XXX/XXXX - XX zo dňa 22.10.2008 nadobudol právoplatnosť dňa 22.10.2008 a vykonateľnosť dňa 22.10.2008. Žalovaná ku dňu vyhotovenia návrhu na vydanie platobného rozkazu neuhradila žalobcovi žiadnu platbu.

4. Žalovaná vznesla námietku premlčania.

5. Následne súd prvej inštancie aplikujúc ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 53 ods. 1, 3, 4, 54 ods. 1, 2, 39, 420, 420 ods. 3, 101 ods. 1, 106 ods. 2 a § 112 všetko Občianskeho zákonníka mal za to, že zmluva uzatvorená medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle Zákona o ochrane spotrebiteľa.

6. Predmetný právny vzťah medzi žalobcom ako dodávateľom a žalovaným ako spotrebiteľom je teda vzťahom spotrebiteľským, a to s ohľadom na subjekty tohto právneho vzťahu. Aj v prípade spotrebiteľskej zmluvy, ktorá je neplatná, súd musí poskytnúť spotrebiteľovi potrebnú ochranu, nakoľko všetky ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom.

7. V danej právnej veci mal okresný súd na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o úvere dňa 22.08.2007. Na základe predmetnej zmluvy poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 464,71 eur (14.000,- Sk), ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s poplatkom vo výške 443,47 eur (13.360,- Sk), spolu vo výške 908,19 eur (27.360,- Sk) v 12-tich mesačných splátkach po 75,68 eur (2.280,- Sk), počnúc dňom 20.09.2007. Rozsudkom Okresného súdu Q. O., č.k. XT/XXX/XXXX - XX zo dňa 22.10.2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 22.10.2008, súd uznal žalovanú za vinnú z prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, pričom žalobca bol odkázaný s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

8. Poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu, pričom návrh musí poškodený uplatniť najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje. Adhézne konanie prebieha v rámci trestného konania zároveň s rozhodovaním o vine obžalovaného. Pri rozhodovaní o náhrade škody poškodeného voči obvinenému súd aplikuje ohľadom tohto nároku spravidla ustanovenia občianskeho hmotného práva, vrátane ustanovení o náhrade škody, premlčaní, nevynímajúc ustanovenia právneho poriadku o ochrane spotrebiteľa.

9. V predmetnej veci má nárok na náhradu škody žalobcu základ v spotrebiteľskej zmluve. Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, pričom spotrebiteľ úver prijíma na spotrebu. Teda ide o typicky občianskoprávny vzťah. Spotrebiteľský úver je jeden z najfrekventovanejších občianskoprávných vzťahov.

10. V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

11. Následne súd prvej inštancie aplikoval ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 5b Zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa, s tým, že je z úradnej moci povinný prihliadnuť na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania.

12. Poukazujúc na rozsudky Najvyššieho súdu SR vo veciach sp. zn.: 3Mcd0 14/2014, Najvyššieho súdu SR vo veciach 5Cz 27/83, Najvyššieho súdu ČR vo veci 21 Cdo 2958/2007, kde ako vyplýva z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 43/2010 z 29. februára 2012 „Po skončení trestného konania, odkázaním poškodeného na občianskoprávne konanie pokračovalo plynutie premlčacej doby. So zreteľom na uvedené pre pokračovanie plynutia subjektívnej premlčacej

doby podľa § 112 Občianskeho zákonníka nie je rozhodujúci okamih vyznačenia právoplatnosti na rozhodnutí, ktorým bol žalobca ako poškodený odkázaný na konanie vo veciach občianskoprávných, ale doručenie tohto rozhodnutia poškodenému. Keďže žalobkyňa podala žalobu na náhradu škody na súde prvého stupňa až 7. júla 2008 a žalovaní 2/ a 4/ v súdnom konaní vzniesli námietku premlčania práva žalobcu na náhradu škody, odvolací súd správne zmenil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a žalobu zamietol, keďže premlčané právo mu už nebolo možné v súdnom konaní priznať.“

13. Žalobca podľa súdu prvej inštancie získal nepochybne vedomosť o osobe škodcu a rozsahu škody najneskôr v priebehu trestného konania, v ktorom vystupoval ako poškodený s uplatneným nárokom. Po doručení rozhodnutia mal žalobca riadne pokračovať v uplatnenom nároku na náhradu škody. Rozsudok bol vyhlásený dňa 22.10.2008. Odvolanie bolo možné podať do 15 dní od jeho oznámenia na podpísanom súde, avšak ten, kto sa výslovne vzdal tohto svojho práva po vyhlásení rozsudku, nemôže toto právo ďalej uplatňovať. Nakoľko rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť v deň vyhlásenia, má súd za to, že obe strany sa vzdali práva na odvolanie. Dobu, po ktorú bol žalobca nečinný rozhodne nemožno považovať za primeranú, a preto takéto konanie, resp. nečinnosť poškodeného nemožno považovať za riadne pokračovanie v konaní. Po skončení trestného konania, odkázaním poškodeného na občianskoprávne konanie pokračovalo plynutie premlčacej doby. Dvojiročná subjektívna premlčacia doba podľa § 112 Občianskeho zákonníka tak v predmetnej veci začala plynúť najneskôr dňa 23.10.2008 a uplynula dňa 23.10.2010. Keďže žalobca podal žalobu o náhradu škody na Okresnom súde Q. O. až dňa 17.06.2016, urobil tak až po uplynutí premlčacej doby. Nárok žalobcu na náhradu škody proti žalovanému tak súd považuje za premlčaný, preto ho v celom rozsahu zamietol.

14. Pokiaľ ide o aplikáciu subjektívnej dvojiročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, okresný súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

15. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

16. Súd prvej inštancie je toho názoru, že v danom prípade má nárok na náhradu škody základ v spotrebiteľskej zmluve so žalovaným a uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľa nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

17. V danej súvislosti súd poukazuje na Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. júna 2013 č. k. 4 Obdo 45/2012 podľa ktorého „...nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa v predmetnom konaní spotrebiteľka domáha, má svoj základ v spotrebiteľskej zmluve. Žalobkyňa má preto postavenie spotrebiteľa, v dôsledku čoho sa na ňu vzťahuje zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Dovolací súd na margo uvedeného dodal, že pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa ...“.

18. Nakoľko sa žalovaný dopustil uzavretím zmluvy o pôžičke trestného činu podvodu (tým, že žalobcu uviedol do omylu a spôsobil mu tak na jeho majetku škodu) a bol zaň právoplatne odsúdený, hľadá sa na uzavretú zmluvu o spotrebiteľskom úvere ako absolútne neplatnú. (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27. septembra 2012, sp. zn. 7 M Cdo 15/2011).

19. Okresný súd za daných okolností nemôže prihliadať na mimoriadnu splatnosť úveru (v dôsledku jeho absolútnej neplatnosti) a posudzovať premlčanie podľa všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Žalobca si z predmetného právneho vzťahu medzi ním a žalovaným uplatnil nárok na náhradu škody trestnom konaní a tento sa premlčuje v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe.

20. Súd žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu, žalovanej tak vznikol nárok na plnú náhradu trov konania. Nakoľko žalovaná na pojednávaní uviedla, že si trovy konania neuplatňuje, súd jej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

21. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie, v ktorom poukázal, že v trestnej veci bol odkázaný ako poškodený so svojím nárokom proti žalobkyni na náhradu spôsobenej škody na občiansko právne konania, s tým, že trestný rozsudok Okresného súdu M., XT/XXX/XXXX-XX zo dňa 05.08.2008 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 22.10.2008.

22. S poukazom na § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka mal odvolateľ za to, že z ustanovení o premlčaní nároku na náhradu škody jasne vyplýva, že právo na náhradu škody sa premlčí za 10 rokov odo dňa kedy došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla. Z právoplatného a vykonateľného trestného rozkazu jasne vyplýva, že k udalosti došlo dňa 22.10.2008, a teda návrh bol uplatnený v premlčacej dobe.

23. Žalobca k premlčaniu nároku poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, vo veci sp. zn: 15Co/187/2017-88 zo dňa 04.10.2017, kde uviedol: „skutočnosti rozhodné pre ustálenie charakteru záväzkovo-právneho vzťahu zo zmluvy o úvere v prejednávanej prípadе nie sú právne významné, pretože v danom prípade súd koná o nároku žalobcu na „náhradu škody“ (to treba zdôrazniť) a nie o nároku zo samotnej zmluvy o úvere ako takej, kde by bolo právne významné skúmanie či zmluvu o úvere uzavrel dlžník v postavení spotrebiteľa, na ktorého sa vzťahuje zo zákona režim spotrebiteľského práva a osobitného práva ochrany vrátane § 5b Zákona č. 250/2007 Z. z. alebo zmluvu uzavrel v postavení podnikateľského subjektu“.

24. Rovnako poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Žiline vo veci 11Co/108/2011, podľa ktorého je civilný súd v konaní o náhradu škody viazaný výrokom právoplatného odsudzujúceho rozsudku. Z výroku o vine treba vždy vychádzať ako z celku a brať do úvahy jeho právnu a jeho skutkovú časť. Práve skutková časť výroku rieši naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu konkrétnym konaním páchatel'a. Pokiaľ je súčasťou skutkovej podstaty aj vznik škody a jej následok je civilný súd viazaný nielen záverom trestného súdu o zavedenom protiprávnom konaní páchatel'a, ale aj o vzniku škody a existencii príčinnej súvislosti medzi zavedeným protiprávnym konaním páchatel'a a spôsobenou škodou.“

25. Rovnako odvolateľ poukázala na obdobné rozhodnutia Okresného súdu Galanta vo veci sp. zn.: 17Co/277/2016 a Okresného súdu Pezinok vo veci sp. zn.: 9C/128/2016.

26. V rámci svojho odvolacieho petitu navrhol žalobca rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie na nové rozhodnutie, s tým, že si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

27. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

28. Odvolací v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

29. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

30. V predmetnej veci má nárok žalobcu na náhradu škody základ v spotrebiteľskej zmluve. Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, pričom spotrebiteľ úver prijíma na spotrebu. Tento vzťah je

typickým občianskoprávnym vzťahom. V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

31. V zmluve o úvere okrem údajov potrebných na identifikáciu žalovanej (meno a priezvisko, bydlisko, dátum narodenia, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu), iné údaje umožňujúce identifikovať žalovanú ako subjekt konajúci v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (obchodné meno, IČO, miesto podnikania, číslo živnostenského registra) vôbec uvedené nie sú. Za takejto situácie záver o spotrebiteľskom charaktere zmluvy o úvere má oporu vo vykonanom dokazovaní.

32. Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravoval v čase uzatvorenia zmluvy o úvere Občiansky zákonník v ust. § 52. Podľa tohto ustanovenia spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

33. Základnou črtou spotrebiteľskej zmluvy je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý žalobcom túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy o úvere boli bez akýchkoľvek pochybností všeobecné úverové podmienky, ktoré žalovaná ovplyvniť nemohla, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov. Žalobca má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a v priebehu konania nebolo preukázané, aby úver poskytoval žalovanej za účelom výkonu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti tohto účastníka prípadne na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

34. S prihliadnutím na možný výskyt zastierania skutočného účelu uzatvorenia zmluvy má v prípade pochybností dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ. Existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že nespotebiteľský charakter musí byť preukázaný bezpečne spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže v žiadnom prípade byť len všeobecný nič nehovoriaci údaj o poskytnutí úveru na výkon povolania, zamestnania, resp. podnikania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aký konkrétny súvis má výkon povolania a zamestnania, resp. podnikateľská činnosť s uzatvorením konkrétnej zmluvy a či dlžník pri uzatváraní zmluvy skutočne konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Túto dôkaznú povinnosť si žalobca nesplnil, čo má na posudzovanie právneho vzťahu vzniknutého medzi žalobcom a žalovanom rovnaký vplyv ako keby v zmluve účel jej uzatvorenia nebol uvedený.

35. Novela Občianskeho zákonníka účinného od 01.04.2015 doplnila ust. § 52 ods. 2 o tretiu vetu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mohli použiť normy obchodného práva. Právny predpis, ktorého súčasťou je toto ustanovenie nemá prechodné ustanovenia, čo znamená, že sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto právneho predpisu. Tento záver priamo vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu SR, zo dňa 28.05.2015 vo veci 8Mcdo/13/2014, ktorým bolo zamietnuté mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora namietajúceho, že premlčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného nie Občianskeho zákonníka.

36. Vo veci 8Mcdo/13/2014 Najvyšší súd SR priamo konštatoval, že ak by riešenie otázky, či je opodstatnená námietka generálneho prokurátora o tom, že premlčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného a nie Občianskeho zákonníka je zrejmé, že aj keby Najvyšší súd zrušil mimoriadnym dovolaním napadnuté rozsudky a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, musel by prvoinštančný súd vziať zreteľ na ust. § 5b Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy bol povinný prihliadnúť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Mal by tiež zohľadniť ust. § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ

sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva. Právne predpisy, ktorých súčasťou sú oba tieto ustanovenia nemajú prechodné ustanovenia, čo znamená, že sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou týchto právnych predpisov. Z vyššie uvedených ustanovení vyplýva, že v prípade zrušenia rozsudkov napadnutých mimoriadnym dovolaním by súd prvej inštancie posudzoval plynutie premlčacej doby podľa ustanovení Občianskeho zákonníka v dôsledku čoho by rozhodol tak ako v rozsudku, ktorý generálny prokurátor navrhuje zrušiť.

37. Okrem toho zo strany žalovanej bola vznesená námietka premlčania, a to v jej písomnom vyjadrení, zo dňa 03.10.2016 (č. l. 41 spisu), preto prvoinštančný súd nemusel ani aplikovať vyššie citované ust. § 5b Zákona č. 250/2007 Z. z. a prihliadať na oslabenie práva, ale výlučne sa zaoberať vznesenou námietkou premlčania procesnou stranou - žalovanou.

38. V právnej veci je významný odkaz žalobcu na ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ust. § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

39. Ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka ustanovuje pri právach priznaných právoplatným rozhodnutím súdu, alebo iného orgánu, desaťročnú premlčaciu dobu.

40. Vo veci vedenej na Okresnom súde Q. O. pod sp. zn.: XT/XXX/XXXX žiadne právo na náhradu škody žalobcovi priznané nebolo. Tento účastník bol odkázaný so svojím nárokom na náhradu škody na občiansko právne konanie, čo priamo vyplýva z rozsudku Okresného súdu Q. O., sp. zn.: XT/XXX/XXXX-XX zo dňa 22.10.2008. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 22.10.2008. Minimálne od tohto dňa mal žalobca vedomosť o potrebe uplatniť si nárok na náhradu škody v občianskom právnom konaní, o osobe škodcu ako aj o výške škody.

41. Čo sa týka práva na náhradu škody toto podlieha premlčaniu. Pri premlčaní práva na náhradu škody je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a objektívna (§ 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Začiatok subjektívnej i objektívnej premlčacej doby je stanovený odlišne, na seba nezávisle a ich plynutie a skončenie je tiež vzájomne nezávisle. Subjektívna premlčacia doba môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemôže prekročiť. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a na začatie jej plynutia vždy treba rešpektovať subjektívnu stránku poškodeného týkajúcu sa jeho vedomosti o škode a vedomosti o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, teda o zodpovednostnom subjekte.

42. Žalobca ako poškodený sa dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá najneskôr dňa 22.10.2008, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Q. O. zo dňa 22.10.2008, č. k. XT/XXX/XXXX-XX. Žalobu na náhradu škody podal na prvoinštančnom súde dňa 17.06.2016, teda po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby vyplývajúcej z ust. § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak odo dňa, keď žalobca o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá do uplatnenia práva na náhradu škody uplynul čas uvedený v ust. § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčalo, aj keď ide o škodu spôsobenú úmyselne. Neprichádza tu do úvahy objektívna desaťročná premlčacia doba vyplývajúca z ust. § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

43. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil.

44. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP s tým, že úspešnej žalovanej priznal proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

45. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).